

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

CXVIII. Esus Carnium diebus Sabathi per annum permittitur in Regnis
Castellæ, Legionis, & Indiarum. 23. Januarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

captivos factos; a propriis finibus, & propriis Conjugibus in alias regiones transferri; atque adeo dictis utriusque sexus Infidelibus, Judæis, & Turcis ad Fidem Catholicam converfis deesse modum & opportunitatem, vel quia interdum in hostilibus & barbaris Provinciis, ad quas ne nuntiis quidem patet accessus, commorantur; vel quia ignorant prorsus, in quibus regionibus sint, vel quia itineris longitudo magnam affert difficultatem, ad monendos interpellandosque utriusque sexus Conjuges, an *cobabitare velint sine contumelia Creatoris*; atque hinc fieri; ut non minima novis hęc matrimonii objiciatur difficultas; qua obstante, sapissima & gravissima damna consecuta sunt: Eapropter Exponentes præfati, ut hęc incommodis remedium afferre possint, per Nos opportune provideri, & ut infra, indulgeri summopere desiderant.

§. 2. Nos igitur dictos Exponentes specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jurē vel ab hominē quavis occasione vel causa latis, & quibus quomodolibet innodari existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinatis, de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium in tota Republica Christiana Generalium Inquisitorum adversus hæreticam pravitatem auctoritate Apostolica deputatorum consilio, Fraternitati Tuæ, & pro tempore existenti Nuntio Veneriarum, ut cum quibuscumque utriusque sexus Neophytis, vel Infidelibus, vel Judæis, vel Turcis, aliisque personis cujuscumque Sectæ hujusmodi in dicto Loco Pio pro tempore existentibus, seu in illum prius receptis & admisis, ac postmodum inde egressis, verē ad Fidem converfis, qui ante Baptismum matrimonia, ut præfertur, contraxerint, ut eorum quilibet, etiam superflite Conjuge Infideli, Judæo, & Turca, etiam ejus consensu vel requisito & non expectato, vel minime requisito; dummodo etiam Tibi constet summarie & extrajudicialiter, conjugem absentem moneri legitime non posse, aut monitum, intra tempus in monitione præfixum suam voluntatem significare neglexisse; matrimonium cum quovis Fidei, & Catholico, præmissis prius proclamationibus, seu denuntiationibus a Concilio Tridentino præscriptis, in faciem Ecclesiæ ritē contrahere, ac carnali copula consummare, & in matrimonio sic contracto, quo ad vixerint, remanere libere & licite possint, auctoritate nostra Apostolica dispenses & indulgeas; Præterea matrimonia inter Neophytos hujusmodi, & alios Fideles, & Catholicos alias rite contracta, etiam postmodum innouerit priores Conjuges Infideles, vel Turcas, aut Judæos, nonnullis legitimis impedimentis defentos, suam voluntatem significare minime potuisse, vel ad fidem etiam tempore secundi matrimonii conversos fuisse, ullo unquam tempore rescindi minime debere, sed illa semper firma, valida, & inviolabilia existere & fore, dicta auctoritate decernas & declares, plenam & amplam facultatem & potestatem, eadem auctoritate, tenore præsentium, tribuimus & impertimur; salva tamen semper in præmissis auctoritate Congregationis eorumdem Cardinalium. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 16. Januarii MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno Quinto.
D. Cardinalis Passionensis.

Esus Carnium diebus Sabbathi per annum, permittitur in Regnis Castellæ, Legionis, & Indiarum.

Venerabili Fratri Henrico Archiepiscopo Nazjano, apud Carissimum in Christo Filium nostrum Philippum Hispaniarum Regem Catholicum nostro & Apostolicæ Sedis Nuntio.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

JAMFRIDEM a Dilecto Filio Nostro Trojano Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Aquaviva nuncupato, pro parte Carissimi in Christo Filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, supplicatum Nobis fuit, ut Regnis Castellæ, Legionis, atque Indiarum, in quibus veteri consuetudine licet edere partes extremas animalium, pedes nempe, alas, colla atque intestina die Sabbathi per totius anni spatium, non tamen diebus Sabbathi per Quadragesimam occurrentibus, aut cum jejuniū præcipitur, Apostolica auctoritate licentiam & facultatem impertiremur reliquis etiam partes ipsorum Animalium Sabbato edendi, ut cæteris Hebdomadæ diebus fieri consuevit: Ea verò causa potissimum in medium ferebatur, arduum prorsus ac difficile esse vetitas Animalium partes satis accuratè ac diligenter scernere a reliquis partibus, quæ in cibum permittuntur, idque molestos scrupulos ac dubitates in animis Fidelium excitare.

§. 1. Quapropter opinionem b. m. Ludovici, dum viveret, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Bellugæ nuncupati exquisivimus, qui sententiam suam scripto exaratam Nobis declaravit, nempe in Regnis Castellæ, Legionis, & Indiarum, veterem morem obtinuisse, ut Sabbathis simplicibus, idest quibus nullum jejunii, aut Quadragesimæ præceptum indicitur, edere liceret pedes, alas, & colla Animalium; eadem tamen facultate carere Regna Aragoniæ, Valentia, Majoricæ, Minoricæ, & Principatum Cathalauniæ, quibus in locis temperantia a carnibus eodem pacto per Sabbathum, quo per dies Veneris observatur. Tandem idem Cardinalis affirmavit eò rem devenisse, adeoque sollicitos & anxios esse populos omnes, qui versantur in illis locis, ubi partibus extremis Animalium vesci solummodo, reliquis autem abstinere debent, ut necessarium duxerit largiri licentiam & facultatem, qua a memorato Cardinali Aquaviva, uti dictum est, petebatur.

§. 2. Consilio tanti Cardinalis, quem Nos semper maximi fecimus ob singularem pietatem, doctrinam & rerum Hispaniarum cognitionem, acquiescere tutissime poteramus; sed cum nulla diligentia supervacanea judicari deberet in hoc gravissimo negotio, in quo disciplina nimis relaxari, & pravæ consuetudini nova superaddi videbatur ab institutis Ecclesiæ prorsus aliena, aliorum pariter in hac re sententias requisivimus. Itaque postquam certi facti sumus, Episcopos, & Viros Ecclesiasticos Hispanos, sapientiæ, ac pietatis laude insignes, qui in Hispania degunt, in hanc opinionem convenire omnes, non modo utile, sed necessarium esse, populis, quos antea nominavimus, largiri licentiam & facultatem, ut non solum quibusdam partibus

Summariū precum & rationum.

Consilium b. m. Card. Bellugæ.

Pontifex aliorum sententias exquirat ex Hispania, & in Urbe.

Tribuitur Nuncio Facultas dispensandi super interpellatione Conjugum in Infidelitate rescindendi.

Et permittendi celebrationem Matrimonii, per adventu pr. conjugis non rescindendi.

Cum derogationibus opportunis.

Dat. die 16. Jan. 1745.

Animalium, sed omnibus liberè ad mensam utantur per Sabbatha simplicia; & si nequaquam id liceat, illud necessariò consequi, ut illi, qui Deum timent, in maximas angustias ac dubietates adducantur, cæteri vero, qui parum de Ecclesiæ disciplina solliciti sunt, ipsam apertissimè atque injuriosè contemnant; Rem etiam universam præclaris Theologis doctisque viris hic Romæ examinandam proposuimus; Nosque ipsi accurato studio perpendimus.

§. 3. Ac primum in mentem venit integram abstinentiam a Carnibus indicere per dies Sabbathi, quemadmodum tot aliæ Nationes & plura quoque Hispaniarum loca facere magna religione consueverunt. At Nos (omittimus hic recensere, qualiscumque sit, illorum opinionem, qui hanc consuetudinem edendi postremas Animalium partes tum capisse arbitrantur, cum fel. rec. Adrianus I. Egilam Tolעי Archiepiscopum vehementer objurgavit, eo quod in Hispania carnes apponerentur die Sabbathi, sicuti in Græcia fieri solebat) Nos inquam permoti exemplo Sancti Gregorii VII. Prædecessoris itidem nostri, qui potius admonens, quam præcipiens, hortatus est Christianos, ut Sabbathi diebus a carnibus abstinere, nisi forte solenne aliquod festum iisdem diebus celebraretur; adducti pariter exemplo Innocentii III. Prædecessoris similiter nostri, qui hujuscæ consuetudinis plurimam rationem habuit; Insuper expedites doctrinam Sancti Antonini, aliorumque præstantium Theologorum, illos nempe lethali culpæ obnoxios esse, qui die Sabbathi absque legitima causa vescantur carnibus, in iis locis, ubi consuetudo contraria fuerit; postremo illud animo cogitantes, non solum in Hispania, sed etiam in quibusdam Galliæ Diocesisibus, veteri instituto, Carnis esum permitti in Sabbathis, quæ inter diem Natalem Domini, ac Festum Purificationis interjiciuntur; his, inquam, causis perducti, primum consilium, quod in mentem venerat, deposuimus, facili conjectura perspicientes maximam difficultatem, quæ futura erat, si consuetudinem diuturnitate temporis confirmatam abrogaremus iis populis, quibus edere postremas Animalium partes permittitur.

§. 4. Post hoc consilium, aliud Nobis occurrit, nempe veterem consuetudinem ab ea, quæ recentior est, secernere, sive, quod idem prorsus est, solum indulgere ut intestina & partes extremæ Animalium in mensam afferantur, uti consuetudo jamdudum tenuit, ac simul auctoritate nostra præscribere, ne reliquæ partes Animalium in cibum sumantur: sed huic sententiæ magnopere adversantur ea, quæ superius commemoravimus, nempe dubietates molestique scrupuli Fidelium ex una parte, & ex altera contentus abstinentiæ, quam facile negligerent illi, qui Divino timore parum ducuntur: Quæ cum ita se habeant, solum supererat facultatem largiri, ut diebus simplicis Sabbathi, non vero Quadragesimæ, carnes absque ullo discrimine permittantur: siquidem hoc pacto ratio habetur humanæ fragilitatis ac tenuitatis; pii Fideles ab omni sollicitudine metuque eripiuntur; ac postremo plurimis scandalis aditus intercluditur.

§. 5. Quæ de causa, morem gerentes voluntati ejusdem Philippi Regis Catholici, & obsecundantes vehemente studio tot Virorum, qui in Hispania commendatione pietatis excellunt, Fraternitati Tuæ per præsentem committimus & mandamus, ut nostro nomine, nostraque Apostolica auctoritate, permitas & indulgeas, ut in Regnis Castellæ, Legionis, atque Indiarum, per dies Sabbathi (quibus tamen neque abstinentia consueta Quadragesimæ, neque aliud jejunium præcipitur) quibuslibet Animalium partibus Fideles vescantur; eam vero conditionem adjicimus, nempe si consuetudo hujusmodi po-

stremas Animalium partes edendi diebus Sabbathi, jamdudum in iisdem Regnis invaluerit, & a veritate aliena minime sint pericula Nobis exposita, & ipsa certò subeunda videantur, si Carnium esus ad certas Animalium partes solum redigatur. Interea Apostolicam Benedictionem Tibi, Venerabilis Frater, peramanter imperitur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 23. Januarii 1745. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

D. Card. Passioneus.

De Rotuli partitione inter S. R. E. Cardinales in Urbe residentes tantummodo faciendâ; deque non residentium accessu ad Curiam, atque recessu &c.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

IN Regimine Universalis Ecclesiæ, quod superna dispositione Omnipotens Deus Nobis, licet immeritis, commisit, illius rei cura animi nostrum assidue exercere solet, ut, quid deceat, & quod aptum sit Personis, sedulo prospiciamus, & in id vires nostras auctoritatemque conferamus, ut pro dignitate muneris, officii, & laboris, suum unicuique jus constanter & perpetuo tribuatur.

§. 1. Quoniam autem ex eo tempore, quo Nos in minoribus constituti, Romæ versantes, Apostolica huic Sanctæ Sedi nostram operam studiumque pro viribus nostris impendebamus, a præclarissimis Viris improbari sæpius audivimus eam consuetudinem, ob quam nonnulli S. R. E. Cardinales longè ab Alma Urbe nostra degentes, bis per annum ad illam ventitabant, ibique incogniti plerumque, & spatio paucorum dierum permanebant, ut cum reliquis S. R. E. præfatis Cardinalibus Romæ commorantibus in partem Rotuli, vulgo ut dicitur, admitterentur, nempe ut acciperent partem, seu portionem illius pecuniæ, quæ, veluti quoddam laborum stipendium, distribui solet ejusdem S. R. E. Cardinalibus prædictis, qui non sine incommodo ad Consistoria, Congregationes, & ad Sacellum Pontificum, ubi Sacra Mytheria celebrantur, conveniunt.

§. 2. Hæc præstantium Virorum opinio menti nostræ adeo adhasit, ut coopatati inter ejusmodi S. R. E. Cardinales a fel. rec. Benedicto PP. XIII. Prædecessore nostro, & Ecclesiæ Anconitanæ regendæ ipsius Benedicti Prædecessoris beneficio præpositi, ac deinde a rec. mem. Clemente PP. XII. itidem Prædecessore nostro ad Metropolitanam Ecclesiam Bononiensem auctoritate Apostolica translati, nunquam spatio duodecim annorum Romam venerimus, ut dicti Rotuli fructum, seu partitionem perciperemus; nec Sedes nostræ curæ commissas unquam deseruimus; nisi causa Comitiorum, quæ bis interea temporis indicta fuerunt eidem Cardinalibus, ut novus Pontifex de more crearetur. Statim vero atque ad Summum Apostolatam, licet immerentes, evecti, normam aliquam super hæc re præscribendam censuimus; sed tunc executioni minime demandandam esse existimavimus, eò quod perpauci Cardinales Roma absentes numerarentur, qui proficisci ad Urbem commode possent, ut eandem Rotuli partitionem, seu partem deposcerent. Accedebat etiam, quod numerus eorumdem Cardinalium Romæ degentium, pluribus vita sanctis, adeo imminutus fuerat, ut ipsi solum exiguo detrimento afficerentur, etiamsi absentes pro comparanda

Rationes & exempla colligit pro concessione Indulti.

Difficultas servandi fines limitatæ licentiæ.

Plenarii Indulti concessio pro Sabbathis non privit.

Conditiones adjictæ.

Dat. die 23. Janu. 1745.

CXIX.

Pontificis studium in exercitio iustitiae distributivæ.

Accessus Cardinalium ad Curiam, Rotuli capiendi causa, communiter improbat.

Id nunquam practicum a SS. D. N.

Qui ad Pont. evectus de eâ consuetudine tollenda deliberat.

sibi